

Heemkundekring

vehchele

MEDEDELINGENBLAD

Heemkundekring "Vehchele" is aangesloten bij de "Stichting Brabants Heem" en opgericht op 28 april 1981.

Secretariaat: Bouwmeesterstraat 3, 5462 CP Veghel
Mevr. Corry Lunenburg, tel. (0413) 36 71 45

Heemkamer: In "Het Raadhuis", Markt 1 te Veghel,
tel. 06-52175134 (tijdens openingsuren)

Bankrelatie: Rabobank Uden Veghel, rekeningnr. 15.33.93.173
t.n.v. Heemkundekring "Vehchele"

Redactie: Henk van der Voort, Esdoornstraat 7, 5461 CH Veghel. Tel.
(0413) 36 36 51

2010-02

mei 2010

Inhoud:

1. Website www.vehchele.nl in de lucht.
2. Info van bestuur en werkgroepen.
3. Algemene ledenvergadering.
4. Terugblik lezing "Over doodgewone dingen".
5. Overleden leden.
6. Informatie gevraagd.
7. Ontvangen materiaal/documentatie.
8. Voorkeur lezingen/excursies.
9. Slokdarmfestival.

1. Website www.vehchele.nl in de lucht

Heemkundekring Vehchele heeft een eigen website

In haar Algemene Ledenvergadering, gehouden op 20 april jl., heeft het bestuur van heemkundekring Vehchele haar nieuwe website gepresenteerd. Door een 'muisklik' heeft het lid mevrouw Wolf, op uitnodiging van voorzitter Jan van Boxmeer, de site "online" gezet. De homepage werd allereerst getoond met herkenbare foto's en teksten met een welkom aan de bezoekers van de site. De website bevat veel informatie over de activiteiten van de heemkundekring. Heemkundekring Vehchele hoopt met de site veel belangstelling te wekken voor haar activiteiten. Na de welkomspagina wordt u op volgende pagina's uitgebreid geïnformeerd over de organisatie, bestuur en doelstellingen. Verder zijn er aparte pagina's voor de werkgroepen genealogie, archeologie, monumenten, boerderijen en archiefbeheer. Om een aantal activiteiten in beeld te brengen zijn foto's op de afzonderlijke pagina's toegevoegd. De belangstellende bezoekers kunnen op deze site ook een reeks foto's bekijken van oud-Veghel (dorpskern, haven en industrie) en oude

dorpsgezichten van de kerkdorpen Eerde, Mariaheide en Zijtaart. Een aparte pagina is gewijd aan zoekfoto's zoals deze nog bekend zijn uit de rubriek in een Veghels weekblad.

Op enkele webpagina's kunt u een contactformulier openen voor vragen aan het bestuur, onze heemkundigen of aan werkgroepen, om nadere informatie (info@vehchele.nl)

Voor aanmelding van nieuwe leden voor heemkundekring Vehchele is er een elektronisch aanmeldformulier op de site aanwezig, dat rechtstreeks wordt verzonden naar secretariaat@vehchele.nl

2. Info van bestuur en werkgroepen

Heemkamer

De heemkamer in "Het Raadhuis" is elke maandagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur geopend. U bent altijd welkom om materiaal af te geven, zoals bidprentjes, oude foto's om te scannen of spulletjes van vroeger, waarvan u weet dat uw kinderen er niets meer mee zullen doen. Voor ons (en ons nageslacht) kan dit materiaal soms waardevol zijn. Ook kunt u eens oude foto's bekijken en uw commentaar geven of gewoon even een praatje komen maken onder het genot van een kopje koffie.

De archeologische werkgroep heeft een eigen inloopmiddag.

Regelmatig vinden mensen zaken of hebben deze in het verleden gevonden, die archeologisch voor Veghel van waarde kunnen zijn. U kunt deze laten determineren en registreren, dit is voor de historie van Veghel belangrijk.

Veelal heerst de gedachte dat wanneer men melding maakt van een vondst deze moet worden afgestaan. Dat is echter niet waar, de vondst zal worden opgenomen in de landelijke databank Archis, met de registratie waar de vondst zich bevindt. U blijft zelf eigenaar.

U kunt ook de vondst in bruikleen geven aan de Heemkundekring, maar ook dan blijft U eigenaar.

Heeft U vondsten of andere interessante informatie of vragen voor de werkgroep dan hebben we een inloopmiddag elke **dinsdag van 14.00 tot 16.00** uur.

U kunt ook een afspraak maken met Jan van Erp, coördinator van de archeologische werkgroep. Bel 06-14252128

Digitale Nieuwsbrief

Vooralsnog hebben weinig leden aangegeven dat ze in de toekomst het mededelingenblad digitaal willen ontvangen. Mocht u alsnog besluiten dat het voor u ook een goed alternatief kan zijn, laat het dan even weten op vehchele@gmail.com

Hebt u een emailadres, geef het dan aan ons door. Dat bespaart ook behoorlijk op de drukkosten (en de foto's zijn in kleur).

Jaarkroniek

De Jaarkroniek van 2008 is inmiddels verschenen, waarin dhr. Sjef Joosten weer alle nieuws van Veghel heeft verzameld uit dag- en weekbladen en andere bronnen. Deze uitgave is in de heemkamer verkrijgbaar voor de prijs van € 5,00. Ook eerdere exemplaren, vanaf 1986 zijn nog steeds te koop.

Kroniek "Van Vehchele tot Veghel"

Voor kleine artikeltjes in onze kroniek zijn wij op zoek naar mensen, die een dierbaar voorwerp uit het verleden bezitten en daar een leuk verhaal over kunnen vertellen. Dat kan een gebruiksvoorwerp zijn of iets religieus, maar ook als u een interessant verhaal kunt vertellen over oude gebruiken in gezin, kerk, op school of ergens anders kunt u contact opnemen met dhr. Nico Vreeswijk. Telefoon 0413-340954.

Kennismaking nieuwe leden

Op donderdagavond 8 april konden de leden die zich het afgelopen jaar hebben aangemeld (voor zover nog nodig) kennismaken met het bestuur. Dertien van hen maakten gebruik van deze gelegenheid. In de mooie Trouwzaal van Het Raadhuis werd er onder het genot van een kopje koffie gezellig gekletst en informatie uitgewisseld. Enkele nieuwe leden gaven aan belangstelling te hebben voor actieve deelname aan een van de werkgroepen van de heemkundekring. Daarna werden de aanwezigen nog rondgeleid in heemkamer, het archief en de archeologieruimte.

3. Algemene ledenvergadering

(korte samenvatting, Henk van der Voort)

- Op dinsdag 20 april woonden 50 leden de jaarvergadering bij in de Trouwzaal van “Het Raadhuis”, 16 leden hadden zich afgemeld.
- Met een ogenblik stilte werden de leden herdacht die in 2009 zijn overleden:
Mevr. E. Nielen, dhr. J. Verbakel, dhr. C. de Haas, dhr. L. Slippens, erelid dhr. L. Waals, dhr. W. Broeren en dhr. T. Pigmans.
- In het afgelopen jaar hebben zich 16 nieuwe leden aangemeld.
- Het jaarverslag van secretaris C. Lunenburg-Klerkx en het financieel verslag van penningmeester W. Verkuijlen werden goedgekeurd.
- Voorzitter J. van Boxmeer en de bestuursleden G. van Asseldonk, J. van Ganzewinkel en A. Pigmans- van Helvoort werden herkozen en J. van Erp werd gekozen als nieuw bestuurslid.
- Er waren zes zilveren jubilarissen, die een oorkonde kregen uitgereikt door de voorzitter:
dhr. P.F. Gerbrandts, mevr. v. d. Ham- Ebbeng, dhr. J. Janssen, mevr. Ketelaars-Ruijs, mevr. R. v. Sambeek en mevr. Fr. Waals.
- De leden maakten een keuze uit de lezingen en excursies die het bestuur had uitgezocht. Zie verderop voor de gemaakte keuzes.
- Tijdens de vergadering werd de nieuwe website gepresenteerd, die door dhr. W. Verkuijlen en dhr. H. van der Voort is opgezet en waar al lang naar werd uitgekeken. Met een muisklik opende het lid mevr. Wolf de website en werd de Homepage van heemkundekring Vehchele voor iedereen zichtbaar.

Na afloop van de vergadering hield dhr. Chris van Haandel uit Uden een interessante lezing over het Brabants dialect, haar betekenis, klanken en schrijfwijze. Ter afsluiting kregen de aanwezigen een uitdagende quiz voorgeschoteld met meerkeuzevragen. Wat mij betreft mocht deze causerie avondvullend zijn, zo leuk was het.

Jubilaris mevr. van Sambeek ontvangt haar oorkonde

Mevr. Wolf heeft zojuist de website www.vehchele.nl geopend

4. Terugblik op de lezing “Over doodgewone dingen” van 23 februari door Dhr. E. Maas

Voor stamboomonderzoek zijn Dhr. Eli Maas en zijn vrouw Dinie Maas-van der Schans begonnen met fotograferen van grafstenen van overleden familieleden. Daarop zijn belangrijke gegevens te vinden. Vanwege de wet op de privacy worden door de gemeente weinig gegevens verstrekt.

In 1804 werd het begraven in een kerk door Napoleon verboden.

In 1829 vaardigde koning Willem I een verbod uit om overledenen in de kerk te begraven.

De meeste begraafplaatsen bevinden zich in de omgeving van de kerk.

Dhr. Maas en zijn vrouw bezochten zeer veel begraafplaatsen, gewapend met een digitaal foto toestel, pen, papier en een handveger.

Inmiddels zijn er honderdduizend grafstenen vastgelegd.

Het fotograferen van grafstenen is niet alleen belangrijk voor genealogisch onderzoek, maar ook van belang na vernieling of ruiming van grafstenen. Soms was het moeilijk om op een begraafplaats te komen en moesten ze veel moeite doen om een sleutel te krijgen.

Hun belevenissen werden enthousiast verteld.

Voor meer informatie: zie website www.doodgewonedingen.nl

5. Overleden leden.

- Op 28 februari 2010 overleed **dhr. Toin Rath**. Hij was sinds 2000 lid van onze heemkundekring, samen met zijn echtgenote.
- Op 10 maart 2010 overleed **dhr. Gérard Franssen**. Hij was sinds 1997 lid van onze heemkundekring en een vraagbaak voor identificatie van oude foto's.
- Op 6 mei 2010 overleed **dhr. Ad van den Brand**. Hij was lid sinds 2008 en tot het laatst als auteur betrokken bij onze Kroniek “Van Vehchele tot Veghel”.

Wij wensen de nabestaanden veel sterkte om dit verlies te kunnen dragen.

6. Informatie gevraagd

Via via is ons gevraagd of wij informatie hadden over een Duitse man, Harry Freerks, op 17 maart 1877 in Bremen geboren.

Hij zou hier gewerkt hebben voor Farina, een bedrijf in Eau de Cologne. Hij was daar directeur van 1920 tot 1944, maar woonde tot circa 1930 in Veghel. Is er iemand onder onze oudste leden, die zich deze man nog kan herinneren of nog iets weet over het genoemde bedrijf?

Neem dan contact op met Henk van der Voort, tel. 363651 of mail naar info@vehchele.nl.

7. Ontvangen materiaal/documentatie

Van **dhr. J. Janssen** een oude snijbonenmolen en een oude militaire stafkaart van de regio uit 1921.

Van **mevr. Ottevanger- v. Rijbroek** een lei van de Lambertuskerk, t.g.v. de restauratie in 1993.

Van **mevr. Ophey-Bongers** een boekje met tekeningen van Wim v.d. Nieuwenhuizen.

Van **dhr. Henk van Wanrooij** een groot aantal bidprentjes (gescand en wel) en vier series (digitale) schooldia's:

“Dwars door Canada”, “Een voorjaar op de boerderij”, “Groen licht Veilig” (verkeersles), “Over het enten van vruchtbomen”.

Verder een DVD van KLW (Klassieke Landbouw Werktuigen), twee DVD's over tractoren en stoommachines en een Dubbel-DVD “Nederland Toen” van NostalgieNet over het boerenleven.

Van **mevr. Wilma Manders** Het Huishoudboek van Ot en Sien.

Van **mevr. Ria v Alphen** uit Uden een DVD met een film van dhr. Willy van Rijbroek over Veghel uit 1972.

Van **dhr. N. Slippens** een tentoonstellingscatalogus uit 1997 met daarin o.a. een aquarel van de in 1861 in Veghel geboren schilder Paul Rink. Verder bidprentjes van het echtpaar de Groot-v. Lamoen met een besluit tot toekenning van ouderdomsrente van fl 0,75 per week (= € 0,34).

Van **mevr. Fr. v.d. Ven-v. Lee** een aantal oude bidprentjes om te scannen en religieuze prentjes voor de verzameling.

Van **mevr. Prinssen-Robben**, via mevr. v.d. Graaf, een aantal oude foto's en een bidprentje van deken Franssen.

Van **dhr. Jan van Boxmeer** een DVD over 104 jaar Huize Cecilia Zijtaart (1901-2005).

Van **dhr. Henk van der Voort** een grote verzameling carnavals onderscheidingen, een groot aantal complete jaargangen Kronieken van de heemkundekringen uit St. Oedenrode, Son, Berlicum en Heeswijk-Dinther, een aantal devotieprentjes en ingesealde medailles met gebedskaartjes van St. Clara en St. Franciscus.

Van **mevr. R. v.d. Wiel** ontvingen we, naar aanleiding van de expositie in de vitrine, carnavalsonderscheidingen uit 1973, 1976, 1979 en 1980.

Van **dhr. Gerrit van Stiphout** uit Uden drie koperen overpotten van voor de oorlog, een Brabantse Spreukenkalender van 2009 en het bidprentje van Dr. Verbeek met rouwbrief en krantenknipsel.

Van **mevr. Maria van Beljouw** een oud kerkboekje en een groot aantal bidprentjes en devotieprentjes.

Van **mevr. Tine Pijls** een Oud-Duits gebedenboekje met oude bidprentjes (o.a. Veghel).

Van **dhr. Wim Schevers** o.a. Zijtaartse knipsels en schoolfoto's uit de krant.

Van **dhr. Wim Koekkoek** een aantal losse jaargangen van de Katholieke Illustratie.

Van **mevr. Agnes Pigmans** een groot aantal schoolboekjes en religieuze boekjes.

Van **dhr. Jan van Ganzewinkel** het boek "Van pesthuis tot wijkgebouw" van HKK Gemert over de gezondheidszorg. Hierin ook een passage over Dr. Verbeek. Verder "De geschiedenis van het Geld", een handboek numismatiek.

Van **mevr. Heiny van Dongen** het 75 jr jubileumboek van Harmonie De Eendracht/Frisselstein, een overdruk uit de "Geschiedenis van Noord-Brabant" en een oude spaarkaart voor een Rome-reis van de K.J.V.

Van **mevr. D. v. Stiphout-Vissers** veel stukken over de Coöperatieve Stoomzuivelfabriek "St Lambertus" en het "Onderlinge Veefonds" van de NCB, waaronder stamboekkaarten, melkboekjes en koeientellingen in de "Gehuchten Hoogeinde, Leest, Doornhoek, Dorschhoud, Middegaal en Hezelaar".

Verder verslagen van het Veefonds over de jaren tussen 1942 en 1955 en bemestingsproeven, alsook een Leerboek costuum-naaien en een Handleiding bij de lessen lingerie-naaien.

Van **dhr. Jan Oppers** "De Karekiet", een zangbundel voor Jonge Wacht en Kruisvaart en een gebedenboekje voor zeelieden en militairen.

Van **fam. Peters** een aantal oude foto's en een zogenaamd "pokkenbriefje" uit 1950.

Van **dhr. Rob van Uden** de complete ingebonden jaargangen 59 (1924/1925), 66 (1931/1932) en 72 (1937/1938) van de Katholieke Illustratie, in zeer goede staat!!

Van **mevr. Diny v.d. Linden- Hurkmans** spullen van Zuster Epiphana v.d. Linden om te scannen en te verwerken in het religieus archief. Verder enige oude prenten.

Van **mevr. van Beers** een aantal religieuze boeken en gebedenboekjes.

Van **dh. Rien Vlemmings** een Katholieke Radio Gids uit 1951. Kent u de “Bonte Dinsdagavontrein” nog en “Negen Heit De Klok” en het kinderprogramma “Wigwam”?

Van **mevr. L. Maussen** bidprentjes en een aantal boekjes, waaronder “De Nederlandsche Correspondent” uit 1916 over taalgebruik en een klein schoolschriftje met aantekeningen.

8. Voorkeur voor lezingen-excursies:

De Algemene Ledenvergadering heeft een voorkeur uitgesproken voor de volgende lezingen/excursies (eerste kolom aantal stemmen):

X Lezing/excursie

- 20 Smokkelen in Brabant
- 18 De nijldige leeuwen van het Heeswijks kasteel
- 17 Blikkenmuseum/Damiaacentrum/Wijnmakerij (combinatie van 2)
- 16 Tradities
- 16 Slagers, vlees en kunst
- 15 Hedendaagse Brabantse gebruiken
- 14 Medicijnen in Brabant
- 14 Museum 't Brabantse Leven
- 14 Noord-Brabantse Schuttersgilden

9. Slokdarmfestival

Van 16 t/m 18 juli wordt in Veghel het Tweejaarlijkse Slokdarmfestival georganiseerd. Ook “Het Raadhuis” met zijn bewoners zal daaraan deelnemen. Heemkundekring Vehchele zal aandacht schenken aan vergeten smaken, recepten, feestmenu's, oude gebruiksvoorwerpen die te maken hebben met de bereiding en nuttiging van voedsel.

In de Trouwzaal willen wij een grote lange tafel dekken, zoals dat vroeger gebruikelijk was bij grote (boeren)bruiloften. Daarvoor zijn wij op zoek naar zoveel mogelijk (liefst oudere) tig-delige (boeren)serviezen met alles wat daar bij hoort, zoals terrines, bestek, glazen, tafellinnen etc.

Ook oude receptenboeken en zogenaamde “keukenlijken” zijn welkom, met het bijbehorende verhaal.

Hebt u iets dat u in bruikleen wilt afstaan voor deze tentoonstelling, dan kunt u contact opnemen met Henk van der Voort, tel. 363651 of via e-mail naar info@vehchele.nl. De geleende voorwerpen worden alleen tentoongesteld en verder niet gebruikt.

Ook foto's van oudere bruiloften, waarop mooie gedekte tafels te zien zijn, zijn welkom of van het slachtritueel van een huisslaching bij de boeren. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Trouwens, ook voor hulp bij de tentoonstelling (surveillance) of het verzorgen van de hapjes van vergeten smaken zullen wij u dankbaar zijn. Aanmelden kunt u zich bij Henk van der Voort.

Zoekt u een leuk cadeautje? Denk dan eens aan onze placemats, het Veghels leesplenkske, het fotoboek “Groete(n) uit Veghel” of onze andere uitgaven. Deze zijn te koop in de heemkamer tijdens openingsuren.

Een lidmaatschap van heemkundekring Vehchele cadeau doen is ook een leuke geste.

Dit mededelingenblad is ook te downloaden vanaf www.vehchele.nl